

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 10478/2024
05.06.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Станковић, председника већа, Радославе Мађаров и Бранке Дражић, чланова већа, у ванпарничном поступку предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Радица Стокић Јевтић, адвокат из ..., против противника предлагача „Гастрас“ д.о.о. Нови Сад, чији је пуномоћник Марко Мрђа, адвокат из ..., ради одређивања накнаде за експроприсану непокретност, одлучујући о ревизијама предлагача и противника предлагача изјављеним против решења Вишег суда у Пожаревцу Гж 1122/22 од 23.11.2023. године, у седници одржаној 05.06.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије предлагача и противника предлагача изјављене против решења Вишег суда у Пожаревцу Гж 1122/22 од 23.11.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Решењем Основног суда у Пожаревцу Р1 57/2022 од 15.09.2022. године одређена је накнада предлагачу у износу од 8.258.592,90 динара за експроприсане непокретности кп. бр. .../... површине 53,70 ари, кп. бр. ... површине 1 ха 88 ари 84 м2 и кп. бр. ... површине 38,18 ари, све уписане у ЛН бр. ... КО ... као пољопривредно земљиште, по основу решења Одељења за општу управу, заједничке и инспекцијске послове, Општинске управе Општине Жабари број 465-5/2019-03 од 27.05.2019. године, које је правноснажно 19.07.2019. године, коју је обавезан да исплати противник предлагача, са законском затезном каматом од доношења решења до исплате. Противник предлагача обавезан је да предлагачу надокнади трошкове поступка од 654.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности решења до коначне исплате.

Решењем Вишег суда у Пожаревцу Гж 1122/22 од 23.11.2023. године, донетим на основу одржане расправе, укинута је решење Основног суда у Пожаревцу Р1 54/2022 од 15.09.2022. године; противник предлагача је обавезан да на име накнаде за експроприсане непокретности кп. бр. .../... површине 53,70 ари, кп. бр. ... површине 1.88,84 ха и кп. бр. ... површине 38,18 ари из листа непокретности ... КО ..., по основу

решења Одељења за општу управу, заједничке и инспекцијске послове Општинске управе Општине Жабари број 465-5/2019-03 од 27.05.2019. године, исплати предлагачу 8.428.010,30 динара са законском затезном каматом од 23.11.2023. године до исплате; противник предлагача обавезан је да предлагачу надокнади трошкове поступка од 958.500,00 динара.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, благовремене ревизије изјавили су предлагач и противник предлагача.

Предлагач побија решење због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП која је учињена у поступку пред другостепеним судом и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Противник предагача побија решење због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 395. ЗПП, која је учињена пред другостепеним судом, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Предлагач је поднео одговор на ревизију противника предлагача.

Ревизија је дозвољена по одредбама члана 27. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ бр. 25/82 ... „Службени гласник РС“ бр. 14/22) и члана 403. став 2. тачка 3. у вези члана 420. став 6. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), па је Врховни суд испитао побијано решење у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да су ревизије неосноване.

У поступку доношења побијаног решења није учињена битна повреда одредаба поступка у смислу члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Предметни судски поступак за одређивање накнаде за експроприсану непокретност, који је спроведен у одсуству споразума пред органом управе, покренут је по службеној дужности сагласно члану 61. став 1. Закона о експропријацији („Службени гласник РС“ бр. 53/95 ... 106/2016), па другостепени суд није учинио релативно битну повреду одредаба парничног поступка на коју је ревизијом указао противник предлагача. Другостепени суд је на основу непосредног расправљања потпуно и правилно утврдио битне чињенице, на које је правилно применио материјално право. У предметном ванпарничном поступку задатак суда је да утврди тржишну вредност конкретне непокретности која је експроприсана, а не правичну накнаду, па супротно наводима ревизије предлагача није учињена релативно битна повреда одредаба парничног поступка одбијањем захтева да се одреди контролно вештачење путем вештака грађевинске струке ради утврђења правичне накнаде.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажним решењем надлежног органа управе од 27.05.2019. године, предлагачу су на захтев противника предлагача, као корисника експропријације, експроприсане непокретности означене у изреци побијаног решења, ради изградње компресорске станице – надземног објекта система за транспорт природног гаса магистралног гасовода граница Бугарска – граница Мађарска. Јавни интерес за експропријацију утврђен је Законом о утврђивању јавног интереса у посебним поступцима експропријације и прибављања документације ради реализације изградње магистралног гасовода граница Бугарске – граница Мађарске

(„Службени гласник РС“ бр. 17/13 и 95/18), по чијем члану 12. се земљиште предвиђено за изградњу надземних објеката магистралног гасовода сматра грађевинским земљиштем и не врши пренамена уређена посебним законом. Тржишна вредност 1м² експроприсаног земљишта је 2,56 евра, што за целу експроприсану површину чини 71.864,32 евра, односно 8.428.010,30 динара.

Утврђене чињенице резултат су правилне оцене садржине изведених доказа у смислу члана 8. ЗПП, пошто је извештај Пореске управе о вредности земљишта заснован на компаративним подацима без изласка на лице места, а вештачење обављено у току првостепеног поступка за основ имало тржишну вредност пољопривредног, а не грађевинског земљишта – која је утврђена од стране другостепеног суда.

Правилно је другостепени суд одлуку засновао на одредбама члана 58. Устава Републике Србије, чланова 41, 42. и 61. Закона о експропријацији, те члана 12. Закона о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима експропријације и прибављања документације ради реализације изградње магистралног гасовода граница Бугарске – граница Мађарске, пошто је јавни интерес за експропријацију који је претходио доношењу правноснажног решења утврђен законом, а тим специјалним законом предвиђено да парцеле предвиђене за изградњу надземних објеката магистралног гасовода представљају грађевинско земљиште и да се не врши њихова пренамена уређена посебним законом.

Супротно наводима ревизије, предлагач не остварује право на накнаду као власник пољопривредног земљишта, будући да је решење о експропријацији донето на основу планског акта на основу ког је законом утврђен јавни интерес за експропријацију, те тим законом утврђено да је спорно земљиште грађевинско.

Са друге стране, предлагач неосновано у ревизији наводи да је вештак требао да утврди правичну, а не тржишну накнаду експроприсаних непокретности, пошто се по меродавном материјалном праву на коме је решење засновано накнада одређује према тржишној цени, на који начин се постиже еквиваленција давања, односно равнотежа јавног и приватног интереса.

Правилно је одлучено и о трошковима поступка у смислу одредби члана 28. став 3. Закона о ванпарничном поступку, у вези чланова 165. став 2. и 154. ЗПП.

Имајући у виду успех предлагача у ревизијском поступку, одбијен је његов захтев за накнаду трошкова овог поступка.

Из изнетих разлога, на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку и члана 414. став 1. у вези члана 420. став 6. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Станковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић